

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

*Pr. 10/21.01.15
CPS, etc.*
**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 08/553 din 17.01 2015
La nr. 10 din 21 ianuarie 2015

**Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege cu privire la scutirea unor categorii de populație de achitarea obligațiilor financiare prescriptibile față de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru perioada precedentă anului 2015.

Anexă: potrivit textului – 5 (cinci) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

Ex: N. Cheptea
Tel: 022 257-375

12

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	242
"18"	02 2015
Dra	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

**de lege cu privire la scutirea unor categorii de populație de
achitarea obligațiilor financiare prescriptibile față de fondurile
asigurării obligatorii de asistență medicală pentru perioada
precedentă anului 2015**

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege înaintat cu titlu de inițiativă legislativă are drept scop scutirea persoanelor fizice neangajate de achitarea obligațiilor financiare prescriptibile față de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru perioada precedentă anului 2015. Inițiativă în cauză este o derogare de la prevederile Legii nr.1585 din 27.02.1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și a Legii nr.1593 din 26.12.2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

d. Suficiența argumentării. Argumentele autorului nu justifică pe deplin promovarea proiectului dat. Nu este suficient de a susține în nota informativă că inițiativa în cauză se datorează situației economice și sociale precare din țară care a afectat semnificativ capacitatea de plată a unor categorii de persoane. Este necesar de evaluat (calcul/statistici) și analizat, prin prisma rapoartelor Comisiei Naționale de Asigurări în Medicină și a altor organe competente, nivelul de respectare a procesului de asigurare obligatorie de asistență medicală a unor categorii de populație (proprietarii de terenuri cu destinație agricolă; fondatorii de întreprinderi individuale; persoanele fizice care, pe bază de contract, iau în arendă sau folosință terenuri cu destinație agricolă; alți cetățeni ai Republicii Moldova care nu sânt angajați și nu fac parte din nici una din categoriile enumerate și nu sânt asigurați de Guvern), pentru a da o apreciere obiectivă situației date. Acesta, în mare parte, distorsionează și denaturează conceptul și sistemul unic de asigurare obligatorie de asistență medicală, care este obligatorie pentru unele categorii inclusiv vulnerabile (angajații cu salarii sub minimum de existență), dar care sunt obligați să procure polițe de asigurare medicală obligatorie.

Totodată, reținem că nota informativă nu corespunde rigorilor stabilite în art.20 al Legii nr.780 din 27.12.2001 privind actele legislative, și anume condițiile ce au impus elaborarea proiectului, efectul social și economic și de altă natură al realizării lui etc.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prin promovarea proiectului prenotat s-ar prejudicia interesele subiecților asigurării medicale care contribuie la formarea fondurilor bănești destinate pentru acoperirea cheltuielilor de tratare a stărilor condiționate de survenirea evenimentelor asigurate, prin tratarea inechitabilă față de alte categorii de plătitori (proprietarii de terenuri cu destinație agricolă; fondatorii de întreprinderi individuale; persoanele fizice care, pe bază de contract, iau în arendă sau folosință terenuri cu destinație agricolă; alți cetățeni ai Republicii Moldova care nu sânt angajați și nu fac parte din nici una din categoriile enumerate și nu sânt asigurate de Guvern).

Deși se promovează interesele unor categorii de subiecți, proiectul este în detrimentul altor participanți la sistemul autonom garantat de stat de protecție financiară în domeniul ocrotirii sănătății.

În consecință, constatăm că prin promovarea proiectului s-ar admite o inechitate socială și a distorsionare în sistemul de asigurări obligatorii în medicină.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sânt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul efectuării expertizei anticorupție, proiectul a fost regăsit pe pagina web a autorului conform prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Articol unic - Prin derogare de la Legea nr.158 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002, persoanele fizice prevăzute la pct.1 lit.a),b),c) și pct.3 din anexa nr.2 la Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002 sunt scutite de achitarea obligațiunilor financiare...

Prin prisma obiecțiilor expuse la compartimentul I „Evaluarea generală a proiectului”, menționăm că prin derogarea propusă, pe lângă faptul că se denaturează obiectul și sfera de reglementare a sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală (prevederile Legii nr.1585/1998 și Legii nr.1593/2002), aceasta este în contradicție cu normele speciale ale Codului contravențional care prevede sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor cadrului legal în domeniu „art.266 Încălcarea legislației și a regulilor din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală”.

De asemenea, prin proiect se încalcă principiile de organizare a asigurării obligatorii de asistență medicală, și anume principiul „egalității”, potrivit căruia tuturor participanților la sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală li se asigură un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege, precum și principiul „obligativității” potrivit căruia tuturor participanților la sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală li se asigură un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege. Însă, prin derogarea dată riscăm să admitem o „inechitate socială” față de alte categorii de populație care își onorează obligațiile financiare prescriptibile față de fondul de asigurări obligatorii de asistență medicală. Mai mult decât atât, se va crea un precedent judiciar, care ar putea fi aplicat anual, pentru unii sau alți subiecți.

În concluzie, menționăm că proiectul de lege va avea un impact negativ atât pentru sistemul de asigurări în medicină, cât și pentru plătitorii primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Recomandarea: Pentru a nu distorsiona sistemul unic format al asigurării de asistență medicală, propunem de analizat în comun cu autoritățile responsabile de implementarea politicilor în acest domeniu (Ministerul Sănătății, Comisia Națională de Asigură în Medicină etc.) reglementări care să încurajeze și protejeze toate categoriile de populație în vederea obținerii asistenței medicale oportune și calitative.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Natalia Cheptea
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție

11 Februarie 2015

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

**de lege cu privire la scutirea unor categorii de populație de achitarea obligațiunilor financiare
prescriptibile față de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru perioada precedentă
anului 2015**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Articol unic - Prin derogare de la Legea nr.158 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002, persoanele fizice prevăzute la pct.1 lit.a),b),c) și pct.3 din anexa nr.2 la Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002 sunt scutite de achitarea obligațiunilor financiare...	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Prin prisma obiecțiilor expuse la compartimentul I „Evaluarea generală a proiectului”, menționăm că prin derogarea propusă, pe lângă faptul că se denaturează obiectul și sfera de reglementare a sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală (prevederile Legii nr.1585/1998 și Legii nr.1593/2002), aceasta este în contradicție cu normele speciale ale Codului contravențional care prevede sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor cadrului legal în domeniu „art.266 Încălcarea legislației și a regulilor din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală”. De asemenea, prin proiect se încalcă principiile de organizare a asigurării obligatorii de asistență medicală, și anume principiul „egalității”, potrivit căruia tuturor participanților la sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală li se asigură un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege,	Pentru a nu distorsiona sistemul unic format al asigurării de asistență medicală, propunem de analizat în comun cu autoritățile responsabile de implementarea politicilor în acest domeniu (Ministerul Sănătății, Comisia Națională de Asigură în Medicină etc.) reglementări care să încurajeze și protejeze toate categoriile de populație în vederea obținerii asistenței medicale oportune și calitative.

		<p>precum și principiul „obligativității” potrivit căruia tuturor participanților la sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală li se asigură un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege. Însă, prin derogarea dată riscăm să admitem o „inechitate socială” față de alte categorii de populație care își onorează obligațiile financiare prescriptibile față de fondul de asigurări obligatorii de asistență medicală. Mai mult decât atât, se va crea un precedent judiciar, care ar putea fi aplicat anual, pentru unii sau alți subiecți.</p> <p>În concluzie, menționăm că proiectul de lege va avea un impact negativ atât pentru sistemul de asigurări în medicină, cât și pentru plătitorii primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.</p>	
--	--	---	--